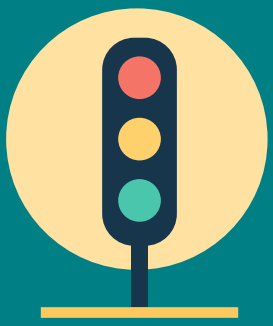
АТА-АНАЛАРҒА КЕҢЕС

Баланы көшеде жеке қауіпсіздігін сақтауға қалай үйретеміз?

Мектеп жасына дейінгі балалардың ата-аналарына • Ересекпен бірге үйренеміз

Ең бастысы: мектеп жасына дейінгі бала көшеде ересекпен бірге жүреді. Ережені сабырмен түсіндіріп, өзіңіз үлгі көрсетіңіз. Күн сайын аз-аздан қайталаңыз.

1 Ересектің жанында жүремін

Сыртқа шығарда: «Мен сені, сен мені көріп тұруымыз керек» деп келісіңіз. Жолдың, көлік тұрағының маңында және адам көп жерде баланы қолынан ұстаңыз. Айналаны бақылау үшін телефонды алып қойыңыз.

2 Жолдан бірге өтеміз

Жол жиегіне жетпей тоқтаңыз. Жаяу жүргіншілер өткелінде солға, оңға, қайта солға қараңыз. Көліктердің тоқтағанына көз жеткізіп, асықпай өтіңіз. Жасыл белгі жанса да, жолды тексеру қажет.

3 Аулада да көлік бар

Тұрған көліктің тасасынан шықпаңыз, көлік кіріп-шығатын жерде ойнамаңыз. Доп жолға домалап кетті ме? Бала тоқтап, ересекті шақырады. Жолдан өтерде самокаттан түсу керек.

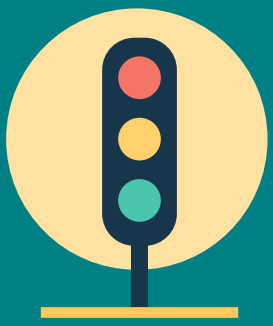
4 Алдымен ата-анамнан сұраймын

Қасыңдағы ересектің рұқсатынсыз таныс адаммен де, бейтаныс адаммен де ешқайда кетпе. Сыйлық алуға, көмектесуге немесе жануарды көруге шақырса да, бөтен көлікке жақындама.

Балаға арналған тірек сөздер:
«Тоқта. Қара. Ересектен сұра».

АТА-АНАЛАРҒА КЕҢЕС

Ойында және серуенде ережені бекітеміз

Қысқа нұсқау + үлгі көрсету + қайталау = түсінікті әрекет

1 Бала адасып қалса

Тұрған жерің қауіпсіз болса, тоқта да, ата-анаңды дауыстап шақыр. Оларды іздеп кетпе. Полиция қызметкерінен немесе жақын дүкеннің қызметкерінен көмек сұра: «Мен адасып қалдым. Анама / әкеме қоңырау шалыңызшы». Көмекшімен басқа жаққа кетпе.

2 Мұғалім-дефектолог кеңесі

Бір уақытта бір қысқа нұсқау беріңіз: «Тоқта», «Қолымнан ұста». Әуелі көрсетіп, кейін бірге орындаңыз. «Тоқта», «қол», «көмек» суретті карточкаларын қолданыңыз. Сөйлеу қиын болса, ыммен көмек сұрауды және ата-ананың байланысы жазылған карточканы көрсетуді үйретіңіз.

3 3–5 минуттық үш ойын

«Тоқта!» Белгі берілгенде бала тоқтап, ересектің қолынан ұстайды.
«Мен не істеймін?» Доп жолға кетті; көлікке шақырды; анам көрінбей қалды. Қауіпсіз әрекетті бірге көрсетіңіз.
«Менің бағытым». Серуенде жаяужолды, өткелді және тоқтау керек жерді табыңыз.

4 Дұрыс әрекетін атап мақтаңыз

Қорқытпай қайталаңыз: «Сен тоқтап, мені күттің». Балаға өзінің және ата-анасының атын айтуды үйретіңіз. Ата-ананың телефоны жазылған карточканы баланың қалтасына салыңыз. Оны көмек сұраған адамға көрсету керегін түсіндіріңіз.

112 — шұғыл көмек · **102** — полиция.
Бала жоғалса, полицияға дереу хабарласыңыз.

Ата-аналарға арналған дереккөздер: Safe Kids Worldwide; gov.kz: 102; gov.kz: 112.